

Ariel Laurencio Tacoronte. Variación lingüística en el español de Cuba.

(Posudek vedoucího diplomové práce)

Jde o práci velkého rozsahu (206 str.), která přináší také velké množství poznatků. Práce je zamýšlena jako prolegomena k plánovanému velkému slovníku kubanismů, který má odrážet současný stav jazyka na Kubě a který bude zpracován moderním způsobem na základě nejnovějších poznatků z lexikografie.

Východiskem je kniha kubánského lingvisty Carlose Paz Péreze o dynamice systému jazyka a vnitřním pohybu od prvků okrajových k prvkům nestandardním (vulgarismos) a odtud k registru obecně rozšířených prvků nestandardních → prvků lidových → hovorových → familiárních. Diplomant si klade za cíl prozkoumat, do jaké míry Paz Pérezova hypotéza o dynamice systému platí pro lidový jazyk současné Kuby. Při tom zároveň podává zevrubnou charakteristiku mluvené kubánské španělštiny, vysvětluje klasifikační kritéria a demonstruje jejich účinnost na bohatém jazykovém materiálu. Linie vnitřního pohybu, prezentovaná ve dvou diastratických rovinách – spisovné a lidové – vede ke stadiím stability a nestability systému. Konečným závěrem je to, že systém současné kubánské španělštiny se nachází ve stadiu vyváženosti, tj. není ani příliš dynamický, ani příliš statický.

Práce se opírá o publikace z poslední doby, uplatňuje moderní metodologické principy i termíny a v mnohostranném pohledu interpretuje objekt zkoumání jako složitý mechanismus, v němž se prolíná synchronie a diachronie, lexikon a gramatika, geolingvistika a stylistika. Dokladovým materiálem jsou vybraná hesla z připravovaného slovníku, vypovídající nejspornější možnou formou o povaze, bohatství, plastičnosti a expresivnosti lidového jazyka na Kubě, o jeho rozmanitých kořenech, vynalézavé obraznosti apod. Pro hispanistu je to obohacující četba a uvítal bych, kdyby tato práce byla publikována jako monografie v AUC.

Z lingvistického ani metodologického hlediska nemám práci co vytknout. Jako podnět k obhajobě tedy uvádím tyto náměty:

1. Charakteristika hypotézy Carlose Paz Péreze a upřesnění myšlenky stability a nestability systému v souvislosti s vnitřním pohybem v rámci různých registrů.
2. Jak vnímá autor po své zkušenosti s pobytem ve Španělsku obraznost a expresivnost lidového jazyka na Kubě (odhlédneme-li od faktu, že jde o jeho jazyk mateřský)?
3. Ujaly se na Kubě tělocvičné a gymnastické termíny, které se kalkováním české terminologie pokusil zavést doc. Oldřich Tichý? *Latibracear*, *antibracear* apod. pro polohu rukou (čes. *upažit*, *předpažit*, *rozpažit*, *zapažit*, *vzpažit*, *připažit*). Jakých výrazů se používá pro polohu nohou (*unožit*, *přednožit*, *roznožit*, *přinožit* atd.)?

Úhrnem mohu říci, že předložená práce vysoce přesahuje požadavky na diplomovou práci kladené a má povahu spíše velmi zajímavé odborné monografie. Plně ji doporučuji k obhajobě a hodnotím ji stupněm výborně.

V Praze dne 13. 9. 2012

Prof. PhDr. Bohumil Zavadil, CSc.